

Plaatjes draaien

Introductie vernieuwde vM PHM 3 phono-voorversterker

Op 15 december jl. was de VMAC weer te gast bij Van Medevoort. Ditmaal om de recent gemodificeerde phono voorversterker te beluisteren. Maar klinkt iets wat al erg goed was nu echt wel beter?

Veel mensen beleven nog steeds veel plezier aan hun oude elpees en singeltjes. Sommigen hebben ze ook na de introductie van de compact disk netjes in de platenkast laten staan. Anderen hebben het vinyl na jaren afwezigheid herontdekt en genieten nu met volle teugen van de oude langspeelplaten. Een echte high-end liefhebber wil ook dan graag het onderste uit de kan halen, of beter gezegd uit de groef! En het aloude afregelen van element en arm vormt dan ook ineens een bron van veel plezier. Want bij een platenspeler kun je nog wel eens met eenvoudige ingrepen mooie resultaten boeken. Maar dat moet ook gezegd; als je de boel niet goed afstelt kan het resultaat ook belabberd zijn. Daarbij zit er bij vinyl dikwijls ook een behoorlijk verschil in kwaliteit tussen de elpees onderling. Zo kan het zijn dat de eerste persing wel, en een latere persing niet lekker klinkt. Bij de compact disk en de super audio cd heb je dat soort onderlinge verschillen gelukkig niet. Veel hangt er dus af van de persing en de staat van de elpee. Maar dat er buitengewoon goed klinkende exemplaren tussen zitten zal ik zeker niet ontkennen.

Nieuw medium

Aan de andere kant moet ik ook bekennen dat ik niet zo'n vinyl liefhebber ben, ik haat het gespetter tussen de muziek die je zelfs op de duurste platenspelers nog steeds hoort. Daarbij geloof ik ook niet echt dat de nieuwste cd van Kathy Malua of Norah Jones, die volledig digitaal opgenomen is, en dus vanaf die digitale masteropname in vinyl wordt geperst, beter klinkt dan de compact disc in een High-end cd- of sacd speler. Wat ik wel tijdens het luisteren naar oude elpees geconstateerd heb is het feit dat veel oude elpees, dus die van voor het cd-tijperk, op een goede platenspeler met een dito element soms veel beter klinken dan de kort na de introductie van de compact disk in de markt gezette heruitgaven op cd. Hier kan ik maar één reden voor bedenken en dat is dat de daarbij gebruikte oude anoloog-digitaal-converters destijds flink tekort schoten. Op zich niet zo heel erg vreemd want het medium was nieuw en stond derhalve nog in de kinderschoenen. Daarbij wilde de platenindustrie zoveel mogelijk cd's verkopen en snel en goed gaat dikwijls ook niet samen.

Remasters

Het bewijs hiervoor is inmiddels geleverd. Want de in 1967 uitgebrachte elpee "Day's of future passed" en de in 1968 uitgebrachte elpee "In search of the lost chord" van de Moody Blues klonken doorgaans redelijk, maar de eerste heruitgaven begin tachtiger jaren op cd klonken zo slecht dat ik ze destijds zelfs heb teruggebracht naar de platenzaak. Daar wilde ik

geen 39 gulden voor betalen. Pas in mei 2006 werd duidelijk hoe dat kwam, want de platenmaatschappij was jaren de originele masters kwijt geweest, maar vond ze toen terug in een stoffig magazijn.



De oude en nieuwe phono voortrap

De authentieke masters bleken echter zo goed dat een groot deel van het oeuvre van de groep zelfs op Superaudio cd werd uitgebracht. Toen ik deze serie in zijn geheel aanschafte was ik duidelijk onder de indruk van de kwaliteit en had ik eindelijk een verklaring voor het eerder door mij geconstateerde beroerde geluid op de eerste cd's. Daarnaast zijn er de afgelopen jaren wel meer artiesten opnieuw opgenomen, denk daarbij maar aan de recent geremasterde opnamen van de The Beatles, en geloof me, dat doen de maatschappijen niet voor niets. Maar om deze subtiele verbeteringen te kunnen waarnemen moet men wel over een uitstekende high-end installatie beschikken.



De hoes van de unieke vM - HVT elpee

Kwaliteit

Uit het bovenstaande blijkt dus ook dat digitaal niet een synoniem is voor uitstekende kwaliteit. Er zijn nu eenmaal slecht klinkende cd's en uitstekend klinkende elpees, zij het wel dat je bij de laatste de spetter er gratis bij krijgt. Ik was destijds, vanwege mijn aversie tegen het gespetter, denk ik één van de eerste hifi liefhebbers die een cd speler kocht en ben direct daarna begonnen met het vervangen van mijn elpees op cd. Nu heb ik wel een aantal elpees die niet op cd uitgebracht zijn en daaronder zitten echt een aantal mooie opnamen. Daarom heb ik nog steeds een platenspeler, de inmiddels ruim dertig jaar oude Sony PSB 80 Biotracer waarin een Denon DL 160 high-output moving-coil element gemonteerd zit en in mijn van Medevoort 444 voorversterker heb ik destijds dan ook een vM phono voortrap laten monteren. De kwaliteit van de oude elpees is zonder meer goed als ik thuis een plaatje opzet. Ook de oude mono elpees van mijn vader klinken hier goed op en die zijn zelfs zestig jaar oud. Het valt daarbij ook altijd op dat er toen ook al geluidstechnici waren die verstand van muziek hadden en die in feite hun tijd ver vooruit waren. Maar het kan natuurlijk altijd nog wat beter.



De mooie Denon draaitafel

High-end PVC

Dat bleek toen we op 15 december 2009 te gast waren bij van Medevoort. Ad van Medevoort gaf eerst een uitgebreide uitleg over het afspelen van elpees en wat daar zoal bij komt kijken en hoe een phono voorversterker precies in elkaar moet zitten als deze een muzikaal resultaat moet kunnen geven. Ook werd het verschil tussen de diverse elementen uitgelegd. Ad van Medevoort demonstreerde aan de hand van de recent door HVT en Van Medevoort uitgebrachte elpee eerst de kwaliteit van de oude voortrap en daarna op de vernieuwde voortrap. Deze elpee is op zich al heel bijzonder en voor de klassieke muzikliefhebber die ook graag vinyl draait een echte aanrader. Daarna volgde er tal van mooie opnamen op vinyl waarbij Ad ook het kwaliteitsverschil tussen de verschillende elpees van "The Wall" van Pink Floyd liet horen.

Voortrap

Laat ik beginnen met vast te stellen dat de oude voortrap al een meer dan uitstekend resultaat liet horen, maar zoals gezegd het kan altijd weer wat

beter en dat was dan ook het geval met de nieuwe voorversterker. Nog meer lucht, rust en ruimte dan bij de oude voortrap. Er werd gedemonstreerd op de Denon DP 80 custom-made platenspeler waarop een Denon DA 401 toonarm gemonteerd is met daarin het Denon DL 304 moving coil element. Een gewoon MC element heeft tal van voordelen ten opzichte van een zogenaamd High Output MC element maar als nadeel dat je extra wel weer versterking nodig hebt. Wanneer je dat doet zoals van Medevoort dat doet, dan is het extra versterken geen extra nadeel waardoor de echte platenliefhebber dus met een gerust hart voor een standaard MC element kan kiezen. En die platenliefhebbers zijn er, getuige de flinke opkomst in ons aller Maarsse. Daar spraken we met mensen die nog steeds een grote collectie aan elpees bezitten en die deze heel erg graag op een zo'n goed mogelijke manier willen beluisteren. Welnu, dankzij het team van Ad van Medevoort is dat met de PHM 3 phono-voorversterker gelukkig nu ook mogelijk.

Harry Beugelink



Ad zet een mooi plaatje op!

